

बागवानी केन्द्र, जौवारी, ईलामको लागि कार्यसम्पादन सम्झौता

सम्झौता कार्यान्वयन गर्ने- उमानाथ भण्डारी पद: वरिष्ठ बागवानी विकास अधिकृत

सेवा- नेपाल कृषि

समुह- बागवानी

श्रेणी- रा.प. द्वि.(प्रा)

विभाग- कृषि

समिक्षा गर्ने अवधि- अर्ध वार्षिक तथा वार्षिक

१. पृष्ठभूमि

कृषि क्षेत्र नेपालको समग्र आर्थिक विकासको आधारशिलाको रूपमा रहेकोले कृषिको व्यवसायिकरण तथा विविधिकरणको माध्यमबाट मात्र दिगो एवं सन्तुलित विकासको परिकल्पना गर्न सकिन्छ। कृषिलाई विविधिकरण गरेर व्यवसायिकरणमा रूपान्तरण गर्दै खाद्य सुरक्षाको सुनिश्चितता र गरिबी निवारणमा योगदान गर्ने तरकारी विकास निर्देशानालय अन्तरगतको वि.स. २०२४ सालमा आलु विकास केन्द्र, जौवारी, (जौवारी फार्म) को नाममा स्थापना भए देखि करिब १० वर्ष सम्म वीड आलु उत्पादन कार्य सञ्चालन गरिएको थियो । आ.व. २०३५।०३६ देखि व्यवस्थापकीय त्रुटि र आलुवालीका रोगका कारण कुनैपनि सरकारी कार्यक्रमहरु संचालन हुन नसकेकाले यस फार्मलाई पुनः सञ्चालनका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गर्न मिति २०६९।१०।०५ मा नेपाल सरकार (मन्त्रीस्तरीय) को निर्णयबाट TOR सहित Multi-Sectoral Expert सम्मिलित ११ सदस्यीय टोली गठन गरिएको थियो । सो अध्ययन पश्चात नेपाल सरकारको मिति २०७१/०४/०९ को निर्णय अनुसार बागवानी केन्द्र, जौवारी, ईलाम नामाकरण गरि कार्य सञ्चालन भैरहेको छ ।

यस केन्द्रले वीड आलु उत्पादन, आलु वालीमा जमर्प्लाजर्म संकलन, संरक्षण, सम्बर्धन, जातीय परिक्षण, तरकारी वेर्ना उत्पादन तथा त्रिक्रि वितरण, तथा प्राविधिक सेवा, स्थलगत तालिम, प्रविधिक सामग्री प्रकाशन तथा वितरण जस्ता कार्यहरु गर्दै आएको छ ।

२. समस्या, चुनौति तथा अवसर

देशमा तरकारीको मागको ठूलो हिस्सा स्वदेश बाटै उत्पादन हुने तथा केहि विदेशबाट आयातमा निर्भर रहेको वर्तमान सन्दर्भमा देशमानै तरकारीको गुणस्तरीय उत्पादन अभिवृद्धिमार्फत निर्यात प्रवर्द्धन तथा आयात प्रतिस्थापनको प्रचुर सम्भावना नै यस क्षेत्रको मुख्य अवसर हो । गुणस्तरीय श्रोत वीड/वेर्ना लगायत अन्य कृषि उत्पादन सामग्रीहरुको समयमै उपलब्धता नहुनु, कतिपय उदीयमान तरकारी वालीहरुको प्रविधिहरु उपलब्ध नहुनु, फार्म केन्द्रमा खटाईने जनशक्तिलाई वृत्ति विकास अवसर अत्यन्तै न्यून हुनु, यस क्षेत्रमा अनुसन्धान कम हुनु, दक्ष जनशक्तिको कमी लगायतका समस्याहरु यस क्षेत्रमा रहेका छन् ।

३. कार्यसम्पादन सम्झौता अनुसार सम्पन्न गर्नुपर्ने कार्यहरू (आ.व २०७३/७४)

यस केन्द्रले तल उल्लेखित कार्यहरूलाई प्रभावकारी, किफायती र विवेकपूर्ण ढंगबाट सम्पादन गर्ने अपेक्षा गरिएको छ । कार्यान्वयनको लागि स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको परिधिभित्र रही लक्ष्यहरू तय गरिएको छ । लक्ष्य र सूचक तल उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

वार्षिक कार्यक्रम अनुसार कार्य सम्पादन मूल्यांकनको सुचकाङ्क

क्र.सं.	सूचकहरू	इकाई	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक प्रगति	हासिल गर्नुपर्ने न्यूनतम	अपेक्षित उपलब्धि	कैफियत
१	भौतिक प्रगति	%	१००		८०		
२	भारित प्रगति	%	१००		८०		
३	वित्तीय प्रगति	%	१००		७५		
४	बेरुजु फछ्यौट	%	१००		५०		
५	कृषकस्तर तालिम तथा गोष्ठी	पटक	५		८० % भौतिक प्रगति	कृषकहरूको चेतना, ज्ञान र सीप र व्यवहारमा परिवर्तन	
६	श्रोत बीउ उत्पादन <ul style="list-style-type: none"> • तरकारी • बीउ आलु 	के.जी मे टन	१२ ७		८० % भौतिक प्रगति	बीउमा आत्मनिर्भर र तरकारी तथा आलुबाली खेतीको क्षेत्रफल तथा उत्पादनमा बृद्धि	
७	बीउ आलु प्रदर्शन तथा सामाग्री वितरण	संख्या	१०			कृषकहरूको चेतना, ज्ञान र सीप र व्यवहारमा परिवर्तन	

४. सुशासन, कार्यालय व्यवस्थापन तथा सिर्जनात्मक कार्यसम्बन्धि सुचकाङ्क

सि.नं	सूचकहरू	हासिल गर्नुपर्ने न्यूनतम
१	सूचनाको हक सम्बन्धि	फार्म केन्द्र सम्बन्धि सूचनाहरू द्वैमासिक (न्यूनतम चौमासिक रुपमा) त.वि.नि.मा पठाउने र निर्देशनालयको वेवसाईटमा अध्यावधिक गर्ने ।
२	स्टाफ बैठक तथा निर्णय कार्यान्वयन	कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा तालुक निकायको निर्णय कार्यान्वयनका लागि महिनाको कम्तिमा १ पटक स्टाफ बैठक हुने र सो अनुसार कार्यान्वयन हुने ।
३	लिलाम सम्बन्धि कारवाही	लिलाम सम्बन्धि कारवाही कम्तिमा १ पटक भएको हुने
४	बेरुजु सम्बन्धि	कम्तिमा ५० प्रतिशत बेरुजु फछ्यौट भएको हुने ।
५	कार्यालय व्यवस्थापन एवं कार्यालय परिसरको सरसफाइ	कार्यालय डेस्क स्थापना भएको हुने । सबै स्टाफहरूको जिम्मेवारी तोकिएको हुने । कार्यालय परिसरमा फुलवारी व्यवस्थापन तथा आन्तरिक सरसफाई नियमित हुने ।

६	गुनासो फर्छोट	फार्मकेन्द्र सम्बन्धि प्राप्त गुनासाहरुकोको समयभित्रै प्रभावकारी फर्छोट हुने ।
७	तरकारी विकास सम्बन्धि सोचपत्र (Concept Note) तयार गर्ने ।	सम्बन्धित फार्म केन्द्र सम्बन्धि देखिएका समस्या, चुनौति तथा फार्मकेन्द्रको विद्यमान संस्थागत सुधारका लागि एक फार्म केन्द्र विकास सोचपत्र अंग्रेजी वा नेपाली मध्ये एक भाषामा तयार हुने । यसले भविष्यमा फार्म केन्द्र विकासका लागि संभावित मार्ग प्रशस्त गर्नेछ ।
८	नागरिक बडा-पत्र	फार्मकेन्द्रबाट प्रदान हुने सेवा प्रवाह सम्बन्धि जानकारी उपलब्ध हुने र अध्यावधिक गर्ने
९	फार्म ले-आउट (Farm Layout) तयार	फार्म लेआउट (Farm Layout) तयार/परिमामर्जन भएको हुने ।

५. लक्ष्य हासिल गर्नका लागि कार्य सम्पादन गर्न आवश्यक पर्ने बजेट, जनशक्ति र अन्य शाघन श्रोत

बजेट : रु. १२३.१९ लाख

कार्यक्रममा उल्लेख भएका लक्ष्य हासिल गर्नका लागि थप जनशक्तिको आवश्यकता नपर्ने भए तापनि उल्लेखित लक्ष्य बाहेकका अन्य आवश्यक कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्दा थप बजेट र जनशक्ति आवश्यक पर्नसक्ने ।

६. कार्यसम्पादन सम्झौता अवधि र मूल्यांकन नतिजा

सम्झौताको अनुगमन अर्ध वार्षिक र वार्षिक रूपमा तरकारी विकास निर्देशनालय, कृषि विभाग तथा कृषि विकास मन्त्रालयबाट हुनेछ । मूल्याङ्कन गर्ने प्रयोजनका लागि फार्म प्रमुखले प्रत्येक माघ महिनाको ७ गते र श्रावण महिनाको १५ गते भित्र सम्झौता अनुसार सम्पन्न गरेका कार्यहरू उल्लेख गरिएको विवरण त. वि. नि. मा मा पठाउनु पर्नेछ । माघमा प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा गरिने मूल्याङ्कन कार्य र प्रगतिको सामान्य समिक्षा र अर्धवार्षिक मूल्याङ्कन प्रयोजनका लागि उपयोग गरिने छ । आर्थिक वर्षको अन्त्यमा वा श्रावण महिनामा गरिने मूल्याङ्कनलाई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फारममा अङ्क दिने प्रयोजनको लागि समेत उपयोग गरिने छ । साथै,

१. तोकिएको लक्ष्यको ९० प्रतिशतभन्दा बढी उपलब्धी हासिल गर्ने पदाधिकारीलाई निजामति सेवा पुरस्कार, वैदेशिक भ्रमण वा अध्ययन वा अन्य प्रोत्साही पुरस्कारको मनोनयनमा प्राथमिकता दिईनेछ ।

२. तोकिएको लक्ष्यको ८० प्रतिशतभन्दा माथि उपलब्धी हासिल गर्ने पदाधिकारीलाई सोही पदमा निरन्तरता दिन सकिनेछ ।

७. कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सूचकहरूको पुष्ट्याइका श्रोतहरू

मासिक, चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, सम्बद्ध निकायका तथ्यांकहरू तथा अनुगमन निरिक्षण प्रतिवेदनहरू।

८. कार्यसम्पादन सम्झौता रद्द गर्न सकिने अवस्थाहरू

- सम्झौता अवधिमानै सम्बन्धित व्यक्ति सरुवा भइ अन्यत्र गएमा।
- काबुभन्दा बाहिरको परिस्थिति जस्तो लामो बन्द हडताल तथा प्राकृतिक प्रकोप आदिका कारण निर्धारित लक्ष्यहरू प्राप्त हुन नसक्ने अवस्था भएमा।
- नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार नया सांगठनिक संरचना निर्माण भएमा।
- दरबन्दीको ६६ % भन्दा कम कर्मचारी पदपूर्ति भएमा।

९. कार्यसम्पादन सम्झौता कार्यान्वयनका लागि आवश्यक अधिकारहरू

- आफ्नो निकायलाई आवश्यक पर्ने बजेट विनियोजन।
- आफू अन्तरगतका निकायहरूले कार्य सम्पन्न र कार्न्यन गरे नगरेको अनुगमन गरी नीति नियम विपरित भए गरेको देखिएमा कारवाही गर्ने गराउने।
- आफू मातहतका जिम्मेवार विशेष कामको कर्मचारीहरूको सरुवामा सहमति हुनुपर्ने तर बदलामा अर्को कर्मचारी व्यवस्था भएमा सहमति जरुरी पर्ने छैन।

१०. कार्यसम्पादन सम्झौता शर्तहरू

- उल्लेखित कार्यक्रमहरू संचालनका लागि आवश्यक बजेट समयमै विनियोजन हुनुपर्ने।
- कार्यसम्पादन चुस्त र दुरुस्त गर्नका लागि कतिपय निर्णय गर्ने अधिकार दिइनु पर्ने।
- सरुवा गर्दा मौजुदा अवस्थको पद रिक्त नहुने गरी व्यवस्थापन हुनुपर्ने।

